

Szenna, 2017. április 27. - **A 16. század "egy nagy tisztázás volt", a reformáció eredményei nélkül a kereszténység világméreteken nem jutott volna oda, ahova jutott**

- jelentette ki a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkesi elnöke Szennán csütörtökön.

Bogárdi Szabó István a Kaposvári Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Karának a reformáció kezdetének 500. évfordulójára a somogyi településen megrendezett, A protestáns egyházak misszió című konferencián emlékeztetett: a reformátorok első nemzedékének törekvése nem egy vallási közösség alapítására, hanem a meglévő egyház dolgainak kiigazítására irányult. A reformáció elnevezés is egy tudatos választás eredménye volt, a szó ugyanis külső, formális, alaki megjelenésre vonatkozik.

Melanchthon, az ágostai hitvallás apológiájában leszögezte, hogy nem akarnak semmi újat, nem találtak ki semmi újat, amit mondanak, az van a bibliában, azt mondták az egyházatyák, ők a hét nagy ócegyházi ökumenikus zsinat végzéseit aláírják, elfogadják, csak meg akarják tisztítani az egyházat a sokféle ráakódott, a keresztény élet tisztaságát megterhelő dologtól - közölte.

Bogárdi Szabó István szavai szerint a 16. századi Európa "talán utoljára egészen elképesztő, erjedő, kavargó, zűrzavaros vallásosságot mutatott". Az emberek vallásosak voltak mindenféle értelemben, "vallásosságot nem kellett alapítani", a reformáció és később a katolikus reformáció is inkább a sorokat akarta rendezni, mederbe akart terelni.

A zsinati elnök hangsúlyozta: igen kevés olyan 16. századi reformátori nyilatkozatot lehet találni, amely világmisszió tervét fogalmazott volna meg, vagyis azt, hogy el kell menni a világ másik felére, vagy meg kell győzni a mohamedánokat, s el kell terjeszteni Krisztus evangéliumát.

A missziót a szónak a 20. századi értelmében a katolikus reformáció indítja el, legjelesebbül az egymással folyamatosan rivalizáló ferences és a jezsuita rend, képviselőik a spanyol, portugál terjeszkedés révén már a 16. század végén ott vannak Indában, Kínában, Japánban, Latin-Amerikában - jegyezte meg.

Úgy vélte, a reformáció vonatkozásában egyfajta misszió az a szellemi harc tekinthető, amely például Genf központtal folyt propaganda, különböző iratok, bibliafordítások készítése, lelkesi képzőhelyek vonatkozásában, a városnak azonban "eszébe nem jutott" tengerentúli misszióállomás létesítése.

Hozzátette, Európán belüli misszióknak nevezhető az elvesztett katolikusok visszatérítése, vagy a potenciális protestánsok megszerzése.

Bogárdi Szabó István felhívta a figyelmet arra, hogy a wittenbergi egyetem vezetői nagy érdeklődést mutattak az akkori Magyarország iránt, ez volt ugyanis az európai kereszténység és az iszlám legközvetlenebb találkozási felülete.

Érdekelte őket, hogy ha elkezdődött a reformáció és megújult az egyház, megtértek-e már a törökök - mondta a zsinati elnök, aki szerint erről nehéz lehetett számot adni, mert törökök nagyobb számban csak a katonai központokban voltak jelen, a végrehajtóik pedig többségében keresztények voltak.

Bogárdi Szabó István rámutatott, volt egy elgondolás, hogy "a mohamedánok is rendes emberek, csak az istenük rossz", "el kell őket vezetni a jó istenhez". Ezek a gondolatok a 16. század végére leülepedtek, elszivárogtak - fogalmazott.

A zsinati elnök kitért rá, hogy a protestáns és a katolikus reformációknak lényeges

hozzájárulása van a modernkori missziókhöz. Ennek alátámasztására II. János Pál pápa egy enciklikáját hozta fel példaként, amely arról szól, miként kell működnie, élnie egy keresztény közösségnek nem keresztény környezetben.

A zsinati elnök a mai illegális migrációra utalva kijelentette: egyáltalán nem tart attól, hogy ha túl sok mohamedán érkezne Európába, "rákényszerítenék" az iszlámot a kontinensre, "és maholnap mindenki kelet felé tájolva végezné az imádságot".

"Azért nem tartok ettől, mert ennél rosszabbtól tartok" - jelentette ki. Szavai szerint a 150 évnyi török hódoltság alatt a törökök vallási kérdésekben toleránsak voltak, mert valakinek adót kellett fizetnie. Az iszlámban a muszlim nem adózik, ez a dimma rendszere, amelyben az adót a pogányoknak kell fizetni.

Szávai Ferenc, a Kaposvári Egyetem rektora a reformáció jelentőségére utalva arra hívta fel a figyelmet, hogy a történészek egy része állítja: az újkor kezdete nem a nagy földrajzi felfedezések, vagy az angol polgári forradalom, hanem a szellemi és vallási téren sokszínűséget jelentő reformáció.

A konferencián előadások hangzottak el Ravasz Lászlónak a keresztény egyetemesség kérdésével kapcsolatos gondolkodásáról, a reformációnak a képzőművészetre gyakorolt hatásáról, az úgynevezett fiumei misszióról, a protestantizmus szellemiségében végzett könyvkiadásról, mecénatúráról, és egyebek mellett a protestantizmus terjedésének problematikáiról is.